

PRIJEDLOG OSNOVE

**ZA VOĐENJE PREGOVORA I ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA
IZMEĐU VLADE CRNE GORE I VLADE REPUBLIKE ITALIJE O
SARADNJI U OBLASTI KULTURE I OBRAZOVANJA**

Podgorica, 7. april 2014. godine

I Ustavni osnov za zaključivanje sporazuma

Ustavni osnov za zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Italije o saradnji u oblasti kulture i obrazovanja sadržan je u odredbama člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore kojim je propisano da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tačke 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II Ocjena stanja odnosa sa Republikom Italijom

Crna Gora i Republika Italija imaju veoma dobre i prijateljske odnose koji se kontinuirano unapređuju kroz sadržajnu saradnju na svim poljima. Uviđajući značajne mogućnosti za jačanje međudržavnog partnerstva, naročito u oblastima ekonomije, odbrane, nauke, prosvjete i kulture, Crna Gora i Republika Italija su u prethodnom periodu pokrenule i realizovale veliki broj zajedničkih projekata, među kojima su posebno važne italijanske investicije u crnogorski energetske sektor. Republika Italija je snažan zagovornik evropske i evroatlantske perspektive Crne Gore i u kontinuitetu pruža političku podršku i konkretnu pomoć na putu integracije naše zemlje u Evropsku uniju i NATO.

III Razlozi za zaključivanje međunarodnog ugovora

Predloženi Sporazum će na sveobuhvatan način regulisati saradnju u oblasti kulture i obrazovanja putem zajedničkih programa i aktivnosti preduzetih u cilju unapređenja saradnje između dvije zemlje. Veza između dvije zemlje će se produbiti putem: saradnje u oblasti kulture i obrazovanja; saradnje u muzejskoj djelatnosti i oblasti, zaštiti kulturne, umjetničke i arheološke baštine; saradnje između kulturnih, obrazovnih, te institucija visokog obrazovanja; saradnje u oblasti umjetnosti, kroz razmjenu umjetnika, stručnjaka i naučnika, univerzitetskih profesora i studenata; saradnje u oblasti izdavaštva, a posebno podstičući prevođenje i objavljivanje književnih djela druge Strane; saradnje u oblasti medija, posebno između radio-televizijskih kuća; saradnje u oblasti zaštite autorskih i srodnih prava između odgovarajućih organa nadležnih za ovo pitanje; saradnje u oblasti bibliotekarstva, knjižarstva i arhivarstva.

IV Osnovna pitanja o kojima će se voditi pregovori, odnosno bitni elementi koje ugovor treba da sadrži

Sporazumom između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Italije o saradnji u oblasti obrazovanja i kulture biće precizirani načini ostvarivanja saradnje u ovim

oblastima u okviru važećeg nacionalnog zakonodavstva dvije zemlje i definisan pravni okvir za podsticanje direktnih veza između relevantnih institucija.

Konkretno, biće definisana saradnja u sljedećim oblastima: izučavanje jezika, književnosti i kulture; organizovanje kurseva, lektorata i katedri, u cilju razvoja nastave i istraživanja u oblasti italijanistike i jezika i kulture Crne Gore; recipročno odobravanje stipendija studentima osnovnih i postdiplomskih studija u cilju realizacije studija i istraživanja; povezivanje univerziteta dvije zemlje, kroz intenziviranje međuuniverzitetskih projekata, razmjenu nastavnika i istraživača, kao i kroz realizaciju zajedničkih istraživanja na teme od obostranog interesa; restauracija i obilazak kulturnih dobara, prezentacija kulturne baštine, kao i zaštita i proučavanje kulturne, arheološke i prirodne baštine; kulturna i umjetnička razmjena u cilju boljeg međusobnog upoznavanja i daljeg zbližavanja dvije zemlje; prevođenja i izdavanja književnih i naučnih djela, sa posebnim osvrtom na djela iz oblasti humanističkih, arheoloških i društvenih nauka; saradnja između radio-televizijskih kuća dvije zemlje; akcije sprječavanja i ukidanja ilegalne trgovine umjetničkim djelima, arheološkim nalazima, dokumentima i drugim predmetima od istorijskog, kulturnog, demografskog, etnološkog i antropološkog interesa; zaštita autorskog prava i drugih srodnih prava; razmjena stručnjaka i informativnih publikacija; razmjena između sportskih organizacija dvije zemlje.

Takođe, dvije strane će podsticati aktivnosti u oblasti ljudskih prava, posebno protiv rasizma, netolerancije i drugih oblika diskriminacije. Strane će podsticati organizovanje konferencija, seminara, kao i posebnih aktivnosti, u cilju unapređivanja odnosa između nadležnih nacionalnih i lokalnih vlasti u ovoj oblasti.

V Procjena potrebnih finansijskih sredstava za izvršavanje ugovora

Strane se obavezuju da će u skladu sa propisima o budžetskom sistemu, shodno mogućnostima na godišnjem nivou, u okviru finansijskog plana, planirati sredstva za sufinansiranje zajedničkih projekata iz oblasti kulture i obrazovanja.

VI Potreba usaglašavanja propisa

Zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Italije o saradnji u oblasti kulture i obrazovanja, ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa u Crnoj Gori.

VII Prijedlog sastava delegacije

Sporazum će biti usaglašen putem diplomatske korespondencije, kao i u direktnoj komunikaciji između predstavnika Vlade Crne Gore i Vlade Republike Italije.

Prilog: Nacrt Sporazuma

**SPORAZUM
IZMEĐU
VLADE CRNE GORE I VLADE REPUBLIKE ITALIJE
O SARADNJI
U OBLASTI KULTURE I OBRAZOVANJA**

Vlada Crne Gore i Vlada Republike Italije, u daljem tekstu „Strane ugovornice“,

PODSTAKNUTE željom da razvijaju i jačaju odnose prijateljstva između dvije zemlje;

MOTIVISANE zajedničkom željom za jačanjem saradnje između dvije zemlje u oblasti kulture i obrazovanja;

UVJERENE da će razmjena i saradnja u gorepomenutim oblastima doprinijeti boljem međusobnom upoznavanju i razumijevanju između crnogorskog i italijanskog naroda;

UVJERENE da se pomenuta razmjena i saradnja mogu dodatno razvijati i putem direktnih sporazuma između ministarstava, kulturnih i obrazovnih institucija, kao i između Regija i lokalnih administracija dvije zemlje;

SVJESNE, sve intenzivnijeg razvoja integracija, kako na evropskom tako i na regionalnom nivou, Strane ugovornice se obavezuju da će tražiti oblike saradnje i u programima Evropske unije, UNESCO-a i Savjeta Evrope, posebno u programima Centralnoevropske inicijative kao i drugih međunarodnih i regionalnih organizacija, u cilju promovisanja i davanja podrške za učešće u tim programima;

IMAJUĆI U VIDU Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica sa jedne strane, i Republike Crne Gore sa druge, koji je stupio na snagu 1. maja 2010. godine,

SMATRAJUĆI da saradnja predviđena ovim Sporazumom treba biti realizovana u skladu sa njihovim nacionalnim zakonodavstvima i međunarodnim obavezama kao i, u slučaju Italije, u skladu sa obavezama koje proističu iz njenog članstva u Evropskoj uniji,

Saglasile su se o sljedećem:

Član 1
Ciljevi

Cilj ovog Sporazuma je da se realizuju zajednički programi i aktivnosti preduzeti u cilju unapređenja saradnje u oblasti kulture i obrazovanja.

Član 2

Oblasti saradnje

Strane ugovornice će posebno razvijati i podsticati:

- a) saradnju u oblasti kulture i obrazovanja;
- b) saradnju u muzejskoj djelatnosti i oblasti, zaštiti kulturne, umjetničke i arheološke baštine;
- c) saradnju između kulturnih, obrazovnih, te institucija visokog obrazovanja, ove dvije zemlje;
- d) saradnju u oblasti umjetnosti, kroz razmjenu umjetnika, stručnjaka i naučnika, univerzitetskih profesora i studenata;
- e) saradnju u oblasti izdavaštva, a posebno podstičući prevođenje i objavljivanje književnih djela druge Strane;
- f) saradnju u oblasti medija, posebno između radio-televizijskih kuća dvije zemlje;
- g) saradnju u oblasti zaštite autorskih i srodnih prava između odgovarajućih organa nadležnih za ovo pitanje;
- h) saradnju u oblasti bibliotekarstva, knjižarstva i arhivarstva.

Član 3

Saradnja u oblasti obrazovanja

Strane ugovornice će unapređivati saradnju u oblasti obrazovanja, podstičući bolje razumijevanje i sveobuhvatnije poznavanje umjetnosti, kulture i jezičke i arheološke baštine dviju zemalja. Ispitaće mogućnosti za realizaciju takve saradnje u granicama nadležnosti preko:

- a) izučavanja jezika, književnosti i kulture druge Strane;
- b) saradnje u obuci nastavnika na jeziku druge Strane;
- c) organizovanja kurseva, lektorata i katedri, u cilju razvoja nastave i istraživanja u oblasti italijanistike i jezika i kulture Crne Gore;
- d) razmjene asistenata italijanskog i crnogorskog jezika u odgovarajućim srednjim školama;
- e) recipročnog odobravanja stipendija studentima osnovnih i postdiplomskih studija u cilju realizacije studija i istraživanja;
- f) razvoja saradnje između univerziteta dvije zemlje, kroz intenziviranje međuniverzitetskih projekata, razmjenu nastavnika i istraživača, kao i kroz realizaciju zajedničkih istraživanja na teme od obostranog interesa;
- g) komparativnog izučavanja univerzitetskih nastavnih metoda i programa u oblasti umjetničkog, muzičkog i plesnog obrazovanja, podstičući saradnju između univerziteta po pitanju eventualnog izdavanja zajedničkih diploma i zaključivanja sporazuma o uzajamnom priznavanju univerzitetskih diploma i trajanju studija;
- h) unapređivanja saradnje između obrazovnih institucija za muzičke, umjetničke, arheološke i dizajnerske programe, u cilju realizovanja zajedničkih projekata za podršku mobilnosti i učešću u evropskim programima saradnje;
- i) proširenje postojećeg programa razmjene nastavnika između dvije zemlje na osnovne i srednjoškolske ustanove, ukoliko to zatraže;

- j) unapređivanje razmjene informacija i naučnih i pedagoških publikacija u oblasti učenja jezika dvije zemlje;
- k) saradnje u oblasti nastavnih metoda i materijala;
- l) direktne razmjene i kontakata između školskih ustanova i nastavnika, posebno u okviru bratimljenja.

Član 4 **Kulturna baština**

Strane ugovornice će podsticati restauraciju i obilazak kulturnih dobara, prezentaciju kulturne baštine, kao i zaštitu i proučavanje kulturne, arheološke i prirodne baštine; Strane će, takođe, unaprijediti kvalitet arhitekture, urbanizma i savremene umjetnosti. Strane ugovornice će posvetiti posebnu pažnju istorijskim istraživanjima, zaštiti, održavanju i obilježavanju crnogorskih kulturnih dobara u Italiji i italijanskih kulturnih dobara u Crnoj Gori.

Pored toga, Strane ugovornice će posvetiti posebnu pažnju saradnji u sprovođenju obaveza iz Međunarodnih konvencija UNESCO-a o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine iz 1972. godine i o očuvanju nematerijalne kulturne baštine iz 2003. godine, a takođe se obavezuju da će sarađivati u sprovođenju obaveza iz Konvencije UNESCO-a o zaštiti i unapređenju raznolikosti kulturnih izraza iz 2005. godine.

Član 5 **Aktivnosti na promociji kulture**

Strane ugovornice će podržati, u okviru sopstvenih mogućnosti, aktivnosti na promociji kulture.

Član 6 **Saradnja u oblasti umjetnosti**

Strane ugovornice će podržati sve oblike kulturne i umjetničke razmjene u cilju boljeg međusobnog upoznavanja i daljeg zbližavanja dvije zemlje.

U tom cilju će posebno podsticati:

- a) organizaciju kulturnih i umjetničkih manifestacija u najraznovrsnijim sektorima: književnosti, likovnoj umjetnosti, arhitekturi, scenskoj umjetnosti, muzici, plesu, pozorištu, kinematografiji i audiovizuelnoj umjetnosti;
- b) organizaciju konferencija, seminara, umjetničkih radionica, festivala i drugih događaja kulturnog i umjetničkog karaktera;
- c) što se tiče aktivnosti iz tačaka a) i b) ovog člana, Strane će podsticati mobilnost i učešće u određenim evropskim i regionalnim Programima.

Član 7

Saradnja u oblasti izdavaštva

Strane ugovornice će podsticati prevođenje i izdavanje književnih i naučnih djela, sa posebnim osvrtnom na djela iz oblasti humanističkih, arheoloških i društvenih nauka.

Član 8

Saradnja u oblasti medija i radio-televizijskih produkcija

Strane ugovornice će podsticati saradnju u oblasti medija, a naročito sve oblike saradnje između radio-televizijskih kuća dvije zemlje.

Član 9

Saradnja u borbi protiv ilegalne trgovine kulturnim dobrima

Strane ugovornice se obavezuju da će ostvariti tješnju saradnju u akcijama sprječavanja i ukidanja ilegalne trgovine umjetničkim djelima, arheološkim nalazima, dokumentima i drugim predmetima od istorijskog, kulturnog, demografskog, etnološkog i antropološkog interesa, unapređujući razmjenu informacija i aktivnosti obrazovanja i obuke policijskih organa dvije zemlje, u cilju sprječavanja krivičnih djela koja se odnose na pomenutu ilegalnu trgovinu.

Strane ugovornice se obavezuju da će sarađivati u cilju borbe protiv ilegalne trgovine umjetničkim djelima i kulturnim dobrima kroz akcije sprječavanja, suzbijanja i eliminisanja, u skladu sa sopstvenim nacionalnim zakonodavstvom i u skladu sa obavezama koje proističu iz Međunarodne konvencije UNESCO-a iz 1970. godine o prevenciji i zabrani nezakonitih radnji u oblasti uvoza, izvoza i prenosa svojine nad kulturnim dobrima, vodeći računa o načelima Konvencije UNIDROIT iz 1995. godine o ukradenim ili ilegalno izvezenim kulturnim dobrima.

Takođe, Strane ugovornice se obavezuju da će sarađivati na zaštiti podvodne kulturne baštine, u skladu sa odnosnim zakonodavstvima u oblasti podvodne arheologije i vodeći računa o obavezama iz Međunarodne konvencije UNESCO-a iz 2001. godine o zaštiti podvodne kulturne baštine.

Član 10

Autorska i srodna prava

Strane ugovornice se obavezuju da će ojačati bilateralnu saradnju u oblasti zaštite autorskog prava i drugih srodnih prava.

Član 11
Biblioteke i arhivi

Strane ugovornice će podsticati saradnju u oblasti bibliotečke djelatnosti, unapređivati direktne kontakte između biblioteka i arhiva, kao i uzajamnu razmjenu stručnjaka i informativnih publikacija.

Član 12
Sektor za omladinu i sport

Strane ugovornice će podsticati saradnju i programe razmjene u omladinskom sektoru, kao i direktnu saradnju i razmjenu između sportskih organizacija dvije zemlje.

Strane ugovornice će se pridržavati obaveza iz Međunarodne konvencije UNESCO-a iz 2005. godine protiv dopinga u sportu.

Član 13
Saradnja sa lokalnim i regionalnim vlastima

Strane ugovornice se obavezuju da će podsticati razmjenu i saradnju između lokalnih i regionalnih vlasti dvije zemlje, u skladu sa važećim zakonima.

Član 14
Ljudska prava

Strane ugovornice se obavezuju da će podsticati aktivnosti u oblasti ljudskih prava, posebno protiv rasizma, netolerancije i drugih oblika diskriminacije. Strane ugovornice će podsticati organizovanje konferencija, seminara, kao i posebnih aktivnosti, u cilju unapređivanja odnosa između nadležnih nacionalnih i lokalnih vlasti u ovoj oblasti.

Član 15
Mješovita komisija

U cilju primjene ovog Sporazuma Strane ugovornice će osnovati Mješovitu komisiju za sektor kulture i obrazovanja, koja ima zadatak da razmotri napredak saradnje u oblasti kulture i obrazovanja i da konkretizuje višegodišnje izvršne programe, u skladu sa opštim principima i specifičnim odredbama ovog Sporazuma.

Mješovita komisija će moći da podnese nadležnim organima, u cilju dobijanja odobrenja, izmjene ovog Sporazuma koje smatra neophodnim. Izmjene usvojene na taj način stupiće na snagu kroz procedure sporazumno ustanovljene između Strana ugovornica.

Mješovita komisija će se sastajati naizmjenično, u glavnim gradovima dvije zemlje, u terminima o kojima će se dogovoriti putem diplomatskih kanala.

Član 16

Stupanje sporazuma na snagu

Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon datuma prijema drugog od dva obavještenja kojima se Strane ugovornice zvanično obavještavaju o završetku unutrašnjih procedura ratifikacije koje su utvrđene u tu svrhu.

Stupanjem na snagu ovog Sporazuma prestaje da važi, u svim aspektima, Kulturni sporazum između Republike Italije i Federativne Narodne Republike Jugoslavije, potpisan 3. decembra 1960. godine u Rimu.

Član 17

Izmjene sporazuma i rješenje sporova

Ovaj Sporazum se može mijenjati u bilo kom momentu. Izmjene Sporazuma o kojima se dogovore Strane ugovornice, stupiće na snagu u skladu sa modalitetom ustanovljenim diplomatskih putem.

Svaki spor koji bi nastao između Strana ugovornica u vezi tumačenja i primjene ovog Sporazuma rješavaće se, ukoliko je to moguće, putem konsultacija i pregovora.

Član 18

Trajanje i važnost

Ovaj Sporazum će imati neograničeno trajanje. On se može raskinuti u bilo kom trenutku, putem obavještenja od bilo koje Strane ugovornice, a u tom slučaju raskid sporazuma stupa na snagu šest mjeseci od dana prijema samog obavještenja.

Raskid ovog Sporazuma neće uticati na realizaciju programa započetih u okviru istog, osim ako Strane ugovornice nijesu drugačije dogovorile.

U potvrdu toga, potpisani predstavnici Strana ugovornica, propisno ovlašćeni od strane svojih Vlada, potpisali su ovaj Sporazum i stavili svoj pečat.

Sačinjeno u _____ dana _____, u dva originalna primjerka, na crnogorskom i italijanskom jeziku, pri čemu oba teksta imaju jednaku važnost.

ZA VLADU CRNE GORE

ZA VLADU REPUBLIKE
ITALIJE
